

Stockholms
universitet

1 (11)

Uppföljning
2012-06-28

Dnr SU 673-1266-12

Christian Edling
Jämlikhetsamordnare

Studentavdelningen

Uppföljning av likabehandlingsarbetet vid Stockholms universitet 2011

Studentavdelningen

Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Universitetsvägen 14 A
www.su.se/jamlikhet

Telefon: +46 (0)8 16 25 59
Telefax: +46 (0)8 16 13 97
E-post: christian.edling@studadm.su.se

Innehåll

Inledning	3
Universitetsövergripande likabehandlingsarbete	4
Riktlinjer för det universitetsövergripande likabehandlingsarbetet	4
Information om jämlikhet och likabehandling på Stockholms universitets webbplatser ...	4
Information och utbildning om likabehandling	4
Information och utbildning om likabehandling	5
Tillgängliga lokaler	5
Tillgänglig undervisning för studenter med hörselskada	6
Möjlighet att utöva religion eller annan trosuppfattning	6
Likabehandlingsplan 2011	7
Förebygga och förhindra trakasserier enligt diskrimineringslagen	7
Likabehandlingsplan 2010	8
Förenkla för studenter att påtala kränkande kurslitteratur via webben	8
Likabehandlingsarbete på lokal nivå	9
Riktlinjer för likabehandlingsarbetet vid institutioner och enheter	9
Handläggningsordning vid trakasserier enligt diskrimineringslagen	9
Information vid introduktionsdagar för studenter	9
Kontaktinformation	10
Handlingsplan för likabehandling	10
Tre aktiva åtgärder	10
Har det förekommit trakasserier enligt diskrimineringslagen?	11

Inledning

Uppföljningen är indelad i två huvudavsnitt, universitetsövergripande respektive lokalt likabehandlingsarbete. Strukturen inom dessa avsnitt följer universitetets likabehandlingsplan.

Uppföljningen av likabehandlingsarbetet som sker på lokal nivå har genomförts i enkätform med webbverktyget Questback. Enkäten skickades den 23 januari 2012 till samtliga institutioner/enheter som bedriver utbildning och/eller har kontakt med studenter på grund-, avancerad och/eller forskarnivå. De institutioner/enheter som inte har svarat fick sammanlagt fyra påminnelser innan enkäten stängdes. Enkäten gick till prefekt eller motsvarande enligt adresslista som tillhandahölls av Kommunikationsenheten och genom informatörer vid respektive fakultetskansli.

För följande institutioner/enheter saknas svar:

Inom humanistiska fakulteten

- Institutionen för arkeologi och antikens kultur
- Institutionen för orientaliska språk
- Centrum för modevetenskap (sedan 1 januari 2012 placerat vid Institutionen för mediestudier)

Inom naturvetenskapliga fakulteten

- Institutionen för genetik, mikrobiologi och toxikologi
- Institutionen för organisk kemi

Inom samhällsvetenskapliga fakulteten

- ARC-Forskning om äldre och åldrande
- IIES-Institutet för internationell ekonomi
- SCORE-Stockholms centrum för forskning om offentlig sektor

De institutioner/enheter som har svarat har automatiskt fått en sammanställning av sina svar för att kunna använda denna i det fortsatta likabehandlingsarbetet på lokal nivå.

Universitetsövergripande likabehandlingsarbete

Riktlinjer för det universitetsövergripande likabehandlingsarbetet

I avsnitt 2 i universitetets likabehandlingsplan beskrivs arbetsuppgifter som utförs löpande, främst inom infrastrukturavdelningarna (den universitetsövergripande förvaltningen) för att främja likabehandlingsarbetet.

Information om jämlikhet och likabehandling på Stockholms universitets webbplatser

Ur likabehandlingsplanen:

- *Aktuell information om till exempel utbildningar som anordnas i likabehandlingsfrågor*
- *Information om likabehandling, handläggningsordning vid trakasserier och kontaktpersoner på engelska*

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Särskilda utbildningar anordnades inte under år 2011. Nuvarande information på engelska omfattar bara kontaktuppgifter till jämlikhetssamordnaren. Ytterligare information har inte publicerats på engelska under 2011.

Information och utbildning om likabehandling

Ansvarig: Chefen för Personalavdelningen, chefen för Universitetspedagogiskt centrum respektive chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning:

Följande informations- och utbildningstillfällen genomfördes inom den ordinarie verksamheten 2011:

- Introduktion för nya chefer vid universitetet
- Introduktion för nyanställda (både vår- och hösttermin)
- Fortbildning för studievägledare
- Information under Välkomstdagen (både vår- och hösttermin)
- Utbildning för studeranderepresentanter, i samarbete med SUS: "Arbetet mot diskriminering vid universitetet".

Flera av utbildningarna ovan genomfördes i samarbete med jämställdhetssamordnaren vid Personalavdelningen.

Följande, i likabehandlingsplanen beskrivna, utbildningstillfällen genomfördes inte:

- Information till studenter vid Högre praktisk förvaltningsutbildning
- Fortbildning för arbetsledare och skyddsombud

På följande institutioner/enheter vid universitetet genomfördes utbildning i jämlikhetssamordnarens regi under 2011:

- Psykologiska institutionen, i samarbete med Sektionen för studentstöd
- Kemiska sektionen, för doktorander
- Konstvetenskapliga institutionen

Två utbildningstillfällen hölls för de studenter som deltog i mentorsprogrammet Medvind:

- ”Introduktion till normkritik”
- ”Om din anmälningsplikt”

Dessutom hölls ett informationstillfälle, ”Equal Treatment at Stockholm University”, för delegater från Tomsk State University, Ryssland.

Information och utbildning om likabehandling

Ur likabehandlingsplanen:

Minst ett större universitetsövergripande seminarium med likabehandlingstema, som riktar sig till studenter och anställda, arrangeras varje år

Ansvarig: Chefen för Personalavdelningen respektive Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Inget större seminarium anordnades under 2011. Universitetet var dock medarrangör, tillsammans med Stockholms universitets studentkår som var huvudarrangör, av en paneldiskussion ”Villkor och öppenhet i hbtq-forskning” i samband med Stockholm Pride 2011.

Tillgängliga lokaler

Ur likabehandlingsplanen:

Stockholms universitets lokaler och verksamheter, inklusive undervisning och utbildning samt informationsspridning, ska kontinuerligt undersökas i syfte att tillgängliggöra och underlätta för studenter med funktionshinder.

Ansvarig: Chefen för Tekniska avdelningen, Referensgruppen för tillgänglighetsfrågor samt prefekter eller motsvarande

Uppföljning: Ingen särskild undersökning av lokalerna har gjorts under 2011, men en förstudie för en tillgänglighetsguide genomfördes. En universitetsövergripande Plan för

tillgänglighet 2012-2014 arbetades fram under hösten 2011 och fastställdes av rektor den 19 april 2012.

Under 2011 fick 669 studenter särskilt pedagogiskt stöd vid Stockholms universitet, varav fyra stycken är studenter på forskarnivå. De främsta formerna av särskilt pedagogiskt stöd är anteckningshjälp och anpassad examination. Från 2011 har Stockholms universitet löst campuslicenser för StavaRex och SpellRight (rättstavning anpassad för dyslektiker, den senare för engelska), vilket ger alla studenter tillgång till programvaran.

Tillgänglig undervisning för studenter med hörselskada

Ur likabehandlingsplanen:

Tolkservice till döva, dövblinda och hörselskadade studenter ska erbjudas i studierelaterade situationer.

Ansvarig: Enhetschefen vid Enheten för utbildningstolkning respektive Chefen för Studentavdelningen

Uppföljning: Verksamheten har genomförts planenligt. Under 2011 fick 34 studenter vid universitetet tolkservice, tre av dessa var studenter på forskarnivå. Dessutom deltog 14 teckenspråkiga studenter i undervisning på teckenspråk med teckenspråkskunniga lärare (d.v.s. utan tolk från Tolkservice).

Möjlighet att utöva religion eller annan trosuppfattning

Uppföljning: Studenter och anställda vid Stockholms universitet har på Stockholms universitets campus, Södra Frescati, möjlighet att besöka Andrummet, E 407, ett böne- och meditationsrum öppet för alla med religiös eller annan tro.

I Kista delar Stockholms universitet, genom Institutionen för data- och systemvetenskap, och KTH på ansvaret för ett Andrum i Forum, rum 5340. Vid övriga campusområden ges möjlighet till kontemplation i tillgängliga vilrum eller motsvarande utrymmen.

Likabehandlingsplan 2011

I avsnitt 5.2. i universitetets Likabehandlingsplan 2010 - 2011 beskrivs åtgärder som skulle genomföras under 2011.

Förebygga och förhindra trakasserier enligt diskrimineringslagen

1. Framtagande av broschyr om trakasserier enligt diskrimineringslagen

Stockholms universitet tog under år 2010 fram en ny broschyr om sexuella trakasserier. En motsvarande broschyr med information om övriga trakasserier enligt diskrimineringslagen och hur de ska hanteras ska arbetas fram.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen och chefen för Personalavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren och Jämställdhetssamordnaren

Uppföljning: Broschyren har inte färdigställts under 2011.

2. Seminarier om trakasserier enligt diskrimineringslagen

När broschyren om trakasserier enligt diskrimineringslagen har tagits fram ska ett antal seminarier arrangeras för att lyfta frågorna och öka kännedomen om broschyren vid Stockholms universitet.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen och chefen för Personalavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren och Jämställdhetssamordnaren

Uppföljning: Eftersom broschyren inte färdigställdes under 2011, genomfördes inte några seminarier med utgångspunkt i broschyren.

3. Kartläggning av tillgänglighetsproblem vid Stockholms universitet

Den statliga utredningen "Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet som diskriminering" har föreslagit att diskrimineringslagen ska omfatta mer områden av tillgänglighet för personer med funktionshinder än lokaler. Stockholms universitet behöver därför kartlägga i vilken mån information och undervisning anpassas för funktionshindrade studenter, för att vid behov kunna förändra rutiner m.m. innan lagstiftningen träder i kraft.

Ansvarig: Chefen för Studentavdelningen

Operativt ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Under hösten 2011 genomförde den vikarierande jämlikhetssamordnaren en granskning av Studentavdelningens arbete med särskilt pedagogiskt stöd till studenter med funktionshinder. Studien resulterade i att Studentavdelningen tilldelades utökade resurser för att kunna matcha behovet av individuellt stöd till studenter med funktionshinder på central nivå samt för handledning och utbildning till mentorer och studierektorer, lärare och studievägledare som möter studenterna i utbildningen.

Likabehandlingsplan 2010

I avsnitt 4.2. i universitetets Likabehandlingsplan 2010 - 2011 beskrivs åtgärder som skulle genomföras under 2010. En av dessa genomfördes inte 2010, men slutfördes på våren 2011.

Förenkla för studenter att påtala kränkande kurslitteratur via webben

Utforma information om vad kränkande kurslitteratur kan vara och länk för att påtala detta till universitetets jämlikhetssamordnare och respektive institution/enhet.

Ansvarig: Jämlikhetssamordnaren

Uppföljning: Information och en länk formulär i webbtjänsten Questback har lagts upp på universitetets webbplats:

<http://www.su.se/utbildning/studentervice/jamlikhet-likabehandling/trakasserier/krankande-kursmaterial-1.19725>.

Likabehandlingsarbete på lokal nivå

Uppföljningen är en sammanställning av svaren från 59 institutioner/enheter vid universitetet. Antalet frågor som har getts till varje enhet beror på vilken nivå enheten har studentkontakt.

Riktlinjer för likabehandlingsarbetet vid institutioner och enheter

I avsnitt 3 i universitetets likabehandlingsplan beskrivs arbetsuppgifter som ska utföras löpande för att främja likabehandlingsarbetet. Ansvarig för punkterna nedan är prefekten eller motsvarande, vid institution och enheter som bedriver undervisning på grund-, avancerad- och/eller forskarnivå.

Handläggningsordning vid trakasserier enligt diskrimineringslagen

Det ska finnas tydlig information om hur institutionen hanterar eventuella fall då student anser sig utsatt för trakasserier enligt diskrimineringslagen. Handläggningsordningen ska bl.a. innehålla information om vem som ska kontaktas, hur ärendegången är och hur ärenden dokumenteras.

Uppföljning: Av de 65 institutioner/enheter som har besvarat denna fråga har 49 svarat att de har en sådan handläggningsordning och 16 har svarat att de inte har det.

De som har handläggningsordning/plan anger att den har gjorts tillgänglig på följande sätt, frågan har kunnat besvaras med flera alternativ:

1. Via institutionens webbplats	32
2. Information presenteras vid introduktionsdagar	16
3. Den har delats ut till anställda vid institutionen	16
4. Den har gjorts tillgänglig på annat sätt för anställda	17
5. Den har anslagits vid studentexpeditionen	6
6. Den har delats ut till studenter vid institutionen	4
7. Den har gjorts tillgänglig på annat sätt för studenter	8
8. Den har inte gjorts tillgänglig för någon ännu	5

Frågan har kunnat besvaras med flera alternativ.

Information vid introduktionsdagar för studenter

I samband med introduktionsdagar vid institutioner/enheter för studenter ska information särskilt ges om likabehandling.

Uppföljning: Av de 63 institutioner/enheter som har besvarat denna fråga har 37 svarat att de har gett sådan information och 26 har svarat att de inte har det.

Kontaktinformation

Det ska finnas en sammanställning med tydlig information om vem som ska kontaktas vid likabehandlingsfrågor.

Uppföljning: Av de 65 institutioner/enheter som har besvarat denna fråga har 57 svarat att de har gett en kontaktperson samt kontaktuppgifter och 8 har svarat att de inte har det.

De som har kontaktinformation anger att den har gjorts tillgänglig på följande sätt:

1. På institutionens webbplats	37
2. Bifogas i introduktionspaket till nya studenter	17
3. Anslaget vid studentexpeditionen	7
4. Tillgängligt på annat sätt	24

Frågan har kunnat besvaras med flera alternativ.

Handlingsplan för likabehandling

I likabehandlingsplanen anges åtgärder som på lokal nivå ska brytas ned av ansvariga till lokala "handlingsplaner" med stöd av den mall (uppställd som en tabell) som finns framtagen¹. Sedan 2009 finns det inget krav på formella likabehandlingsplaner på lokal nivå, men "tre aktiva åtgärder" bör vidtas årligen.

Tre aktiva åtgärder

Under året bör minst tre åtgärder vidtas inom institutionen/enheten, som bedöms förebygga diskriminering och trakasserier mot studenter.

Ansvarig: Prefekten eller motsvarande vid institution eller enhet som bedriver undervisning på grund-, avancerad- och/eller forskarnivå alternativt har kontakt med studenter och sökande i ordinarie verksamhet.

Uppföljning: Av de 65 institutioner/enheter som besvarat denna fråga har 23 svarat att de har genomfört tre aktiva åtgärder och 44 har svarat att de inte har det.

Exempel på genomförda åtgärder:

- Tydlig information om vem som ska kontaktas i likabehandlingsfrågor och vid fall av trakasserier.
- Tydlig information om hur eventuella trakasseriärenden hanteras vid institutionen.
- Mångfaldskalender har använts vid schemaläggning av obligatoriska moment
- Föreläsning/seminarier om likabehandlings-/jämställdhetsfrågor
- Diskussion om kurslitteratur

¹ Hittas längst ner i listan över filer på sidan: <http://www.su.se/utbildning/studenterservice/jamlikhet-likabehandling/handlingsplaner/plan-for-lika-rattigheter-och-mojligheter-1.10254>

- Arbete med litteratur och undervisningsperspektiv
- Uppföljning av f.d. doktorander med avseende på kön och karriär
- Konsult höll en dag på temat
- Haft lärarmöten som handlat om jämställdhet och sexuella trakasserier
- Ny kurs: Fysik och genus
- Mentorprogram, studentmingel med lärare
- Lärarmöte om trakasserier och hur de ska hanteras
- Fortlöpande diskussion kring kurslitteratur/undervisningsmaterial.
- Alla nya på institutionen, såväl studenter som anställda, informeras om institutionens arbete mot kränkningar
- Seminarium om hbt-frågor
- Vi har i ett par fall med framgång arbetat med att stödja studenter med funktionshinder, med insats av egna lärarresurser utöver de centralt finansierade mentorinsatserna.

Har det förekommit trakasserier enligt diskrimineringslagen?

Elva av de 65 institutioner/enheter vid Stockholms universitet som har besvarat denna fråga har svarat att studenter vid institutionen har påtalat trakasserier enligt diskrimineringslagen under 2011, och 54 institutioner/enheter har svarat att de inte har det.

De diskrimineringsgrunder som åberopades var främst etnisk tillhörighet respektive kön. Det förekom även ett antal påtalanden om sexuella trakasserier.

Sammanlagt rör det sig om cirka 20 individer som direkt till institutionen har påtalat att de har upplevt att de eller personer de studerar med har utsatts för ett beteende som kränkt deras värdighet och har haft samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Jämlikhetssamordnaren har under 2011, utöver de ovan nämnda ärendena, genomfört 15 utredningar enligt 2 kap 7 § diskrimineringslagen. De diskrimineringsgrunder som har åberopats är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning och funktionshinder; av utredningarna gällde fem stycken upplevda sexuella trakasserier. I inget av dessa ärenden har det konstaterats att de handlingar som beskrivits har kunnat anses utgöra diskriminering enligt diskrimineringslagen.

I ett par av ärendena har åtgärder vidtagits för att det som har inträffat inte ska kunna ske igen, även om diskrimineringslagen inte har varit tillämplig.

Under 2011 begärde Diskrimineringsombudsmannen yttranden från universitetet i ett ärende. Det rörde en anmälan från en student med funktionshinder. DO har beslutat i ärendet och konstaterade att diskriminering inte har förekommit i det fallet.